

**Möödunud mesindushooajast Saaremaal. Mee kvaliteet
Kokkuvõtte loengust Saaremaa Mesinike Seltsi õppusel 21. novembril 2009.a.**

Lektor Arnold Lokna, leping PR-6-1.5-12

**Mesindusõppus toimus Eesti mesindusprogrammi raames, mida toetab
Euroopa Liit**

Käesolev aasta ei olnud mesinikule meetootmiseks soodne, kuigi Saaremaal saadi mõneski mesilas üsna normaalne meesaak. Kevad oli jahedavõitu ja perede areng aeglane. Suvel takistas ajuti kuivus taimede nektarieritust ja mesilaste poolt nektari kättesamist kuivadest õitest. Samas lausa suurt põuda ja liigkuivust möödunud suvel siiski kurta ei saanud. Saaremaal on üldiselt palju põuatundlikke alasid, seal kasvasid ja õitsesid taimed tänavu üsna normaalselt ning mesilastel ei olnud korjepuudust. Seega keskmise meesaagi üle suvel ei saa kurta.

Sügis oli Saaremaal suhteliselt vihmane ja kohati liigniiske. Meetaimede nektarieritus oli lühiajaline, selle tõttu looduslikel korjemaadel jäi sügisene meesaak tagasihoidlikuks. Kanarbikukorje jäi praktiliselt kõikjal täiesti nulli ja seda kuuldavasti üle kogu Eestimaa. Kogu meesaak jäi Eestis mõnevõrra allapoole tavalist keskmist taset. Võib-olla sellepärast on veidi suurenenud ka importmee surve – seda on käesoleval aastal Eestisse toodud ligi 180 tonni.

Samas võivad mesinikud tõdeda, et 2009.a. on olnud väga hea meemüügiaasta. Alates suvekuudest on meeostajate huvi mee vastu aina kasvanud ja sellega koos ka meehinnad. Üheks põhjuseks on kindlasti olnud meetarbijateni jõudnud info selle kohta, et tänavu on meesaagid tavalisest väiksemad ja võib-olla ei jätku mett kuigi kaua. Näib ka, et rahvas on üha rohkem aru saamas mee tervistavast toimest, eelistades sealjuures kohalikku mett. Omajagu võib mõju avaldada ka rahva hirm seagripi eest ja soov mee abil end gripi eest kaitsta.

Mee kvaliteedist. Eesti Mesinike Liidu tellimusel on mesindusprogrammi käigus tehtud juba viiendat aastat meeproovidest kvaliteedianalüüsi. Viiendal aastal uuriti kokku 160 meeproovi ja neist tehti kokku 1765 analüüsi. Mee kvaliteeti iseloomustavad eelkõige põhinäitajatest niiskusesisaldus, HMF (hüdrosimetüülfurfuraal), diastaas, vabad happed, üldhappesus ja elektrijuhtivus. Sealjuures HMF ja diastaasarv iseloomustavad mee värskust ja ülekuumutamise tulenevat kvaliteedilangust. Värskes mees on mesilaste ensüümi diastaasi sisaldus maksimaalne. Seismisel ja temperatuuri mõjul see näitaja nõrgeneb, iseloomustades ühtlasi mee väärtuslike tervislike omaduste nõrgenemist. HMF värskes mees praktiliselt puudub, kuid selle sisaldus kasvab säilitamisel, sõltudes tugevasti temperatuurist. Liiga kõrgel temperatuuril säilitamisel või käitlemisel väheneb mee kvaliteet kiiresti.

Kui võrrelda erinevaid müügikohti, siis on kõige madalam mee kvaliteet kahjuks suurkauplustes ja kaubanduskettides, kus kuni 21% meest on napilt kvaliteedinormidele vastav või isegi kvaliteeditu. Eriti suuri probleeme on importmee kvaliteediga. Eestisse tuuakse igal aastal sisse 100-150 tonni mett. Käesoleval 2009.a. on Eestisse toodud juba 180 tonni mett, mille hind on keskmiselt 30 kr/kg. Kahjuks on analüüside põhjal kaubandusest ostetud meeproovidest 74% kvaliteediklassist “halb” või “võiks parem olla”.

Mee kvaliteediuuringutest järeldub ka soovitus Eesti mesinikele – realiseerige oma mett võimalust mööda otseturustamise teel otse klientidele, arendades välja oma püsiklientide võrgustiku. Ühest küljest muudab see meemüügi stabiilsemaks ja kasutab ära püsiklientide usaldussuhet, millele mesinik vastab mee usaldusväärse kõrge kvaliteediga. Teisalt võtab see mesinikult vajaduse üritada oma mett müüa suurte kaubanduskettide kaudu kõrvuti küsitava kvaliteediga importmeega, kus tarbija ei oska kohalikku kõrgekvaliteedilist mett otsida ega leida. Mesinik peaks oma meeturustamise kanalite väljakujundamisega senisest rohkem tööd tegema.